

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Előfizetni csak fél évenként lehet

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDETULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint
a kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: A dohányárusok nyomora. — Vegyes hírek. —

A dohányárusok nyomora.

Semmi sem jellemzőbb a dohányárusok nyomorára nézve, mint az a tény, miszerint a dohányárusok azon vannak, hogy a mellékcikknek nagyobb fontosságot tulajdonítanak mint valaha. A kirakatok zsufolyva vannak anxi-kártyákkal, újságokkal, nyomtatványokkal, miután ezen mellékcikknek némileg kirántják az amugy is kis forgalmu dohányárudát a hinárból. Mi általánosságban a mellett vagyunk, hogy a dohányárus minden körülmények között boldoguljon, akár a dohányneműek, akár pedig a mellékcikknek elárúsításával. A mellékcikk portálásában nagy veszedelmet látunk, mert ez röviden annyit jelent, hogy azok, a kik a dohányneműek elárúsításával foglalkoznak, ebből nem tudván megélni, végre az idők folyamán a mellékcikkből főzikk lesz s fordítva.

Tény, hogy a legtöbb dohányárudában a dohányárus eladását csak a kiadásokat fedezi, a lakbért, kiszolgáló személyzetet, adót stb. Egy olyan dohányáruda, a mely csak némiképp forgalmas helyen van, körülbelül 2500—3000 korona kiadást igényel. Hogy pedig ennyit bevegünk, legalább 30.000 koronányi árut kell elárúsítanunk. Igaz, hogy ott, a hol nagy a bevétel, rendszeren nagyobb a kiadás is. Így tehát nem helyes, ha a dohányárudát engedélyek megadásánál vagy átíratásoknál a kisebb vagy nagyobb forgalmat veszik irányadóul. A mint látjuk, ez voltaképpen teljesen mellékes. Bizonyos körülmények között egy 10.000 korona forgalmu trafik több hasznot hajthat, mint egy 30.000 korona forgalmu. Ilyenkor a számítás csal, mert az illető hivatalnok, a ki a dohányárudát engedélyezi, csak a kisebb vagy nagyobb pár kiadást veheti tekintetbe. Ha ez így történik, akkor természetesen, hogy a benyújtó dohányárus részéről lehetőleg való adatokat kell kapnia. Miután azonban ez csak ritkán történik, a benyújtó dohányárus huzza a rövidbetet.

Naponként látjuk, hogy ha dohányárudai engedélyért folyamodnak, a legtöbben szeretik önmagukat ámitani. A legtöbb, a ki dohányárudát el akar nyerni vagy átíratni, mindenekelőtt hozzánk fordul, mi pedig 30 évi működés után eme téren némi kompetenciával bírunk s így véleménynyel és tanácsal látjuk el őket. Ilyenkor aztán látjuk, hogy többet, kiknek számítások alapján bebizonyítjuk, hogy ez üzlet kilátás nél-

küli, lebeszélhetünk eme szándékukról. De nem beszélünk le olyanokat, a kiknél látjuk, hogy a mellékcikknek kellő értékesítésével némi anyagi eredményt érhetnek el. Elégtételül szolgál nekünk, hogy eddigelé senki sem bánta még meg, ha tanácsunkat követte.

Ha tehát mi is kénytelenek vagyunk a mellékcikkkekből származó jövedelmeket számításba venni, tesszük azért, mert ez az összes dohányárusoknál így van. Szomorú, de igaz, hogy a m. kir. dohányjövődék úgy a nagy-, mint a kisárusokat ingyen dolgoztatja. Mert például a vidéki nagyárus kénytelen cukorral, bőrrönddel kereskedni, a kisárus a voltaképpen jövedelmét szintén a mellékcikkkekből keresi, de ezt csak nem lehet fizetségnek mondani. A kincstár 100 milliós üzletének összes költségeit, lakbért, személyzet, szállítást stb. a dohányárus fizeti s mindezt csak azért, hogy a mellékcikkkekből némi jövedelemre tegyen szert. Ezt megfordítani nem lehet, úgy hogy a mellékcikk fizesse a költségeket, mert hisz a dohányárusnak vannak kötelességei, szubordináció alatt áll s mindenekelőtt dohányárusnak kell lennie.

S éppen ez az, a miről beszélni óhajtok s a miről már annyi figyelmeztetés hangzott el e lapokban. Ingyen nem kérhetünk senkitől munkaerőt. Fizessenek meg mindenkit munkája után. A milyen a jutalom, olyan legyen a munka, mondhatnók, ha nem kellene a legpontosabban azt elvégezni. De végre is azt nem lehet kívánni, hogy éppen az a keresetág, melynél a legfáradtságosabb munkát kell végezni, egyszerűen megelégedjék azzal, hogy vegetáljon. Végre arra is csak kell gondolni, hogy azon sok ezerért valamit kell tenni, a kik a fillérekből koronákat s ezekből milliokat csinálnak.

Elhisszük, hogy sokezeren folyamodnak dohányelárúsítási engedélyért, de mit bizonyít ez? Talán azt, hogy a trafik szerény megélhetést biztosít? Nem, ne ámitsuk önmagunkat! A fővárosi árúskok majd mind abból élnek, a mit a mellékcikknek hajtanak. Ha valamely helyiség alkalmas eme mellékcikkkel elárúsítására, akkor „jó trafik”-nak mondjuk, ha nem alkalmas, akkor „rossz trafik”.

Hogy segíthetnénk eme bajon? Nagyon könnyen, nem is kellene a províziót emelni, csak ama terheket, a miket évek során a dohányárusokra róttak, vegyük le a válláról. Ha eme terhekről beszélünk, emlitsük első sorban a láda-

kérdést, a mely sok kellemetlenséget okozott már, de remélhetőleg a legközelebbi jövőben a dohánynagyárusok érdekeinek szem előtt tartásával el lesz intézve. Ilyen még az adókérdés is, a mely szintén lehetetlen állapotot teremt. Valamely árucikk elárúsítása, megjegyzem, hogy ez árucikk indirekt adó számba jő, tehát az adószedő ugyanazon százalékat fizeti, mint a gyáros, nagykereskedő, nagyiparos.

A nagyiparos $\frac{7}{10}$, $\frac{8}{10}$ vagy 1% províziót kap, tiszta jövedelmét után 10% adót fizet s miután sohasem adnak teljesen hitelt adatainak, t. i. a költségeket illetőleg, így tehát összes adói 20%-ot tesznek „tiszta jövedelméből”, melyet a mellékcikkkekből ér el. Épp úgy van a kisárusoknál is. Jutalék körülbelül 7% s elvesznek tőle eladási jutalék címén 1, 2, 8%-ot. Ezenkívül a III. kereseti adóosztályba tartozik, így tehát ismét 10%-ot kell fizetnie „tiszta jövedelméből”. Kérdjük: miféle révén fizet az állam egyik közege, egy adó-nem inkasszáloja ahhoz, hogy ilyen nagy illetékeket fizessen? Hogy ezáltal ismeri el az államkincstár tulajdonjogát? Neveltséges, hisz az engedélyt így is, úgy is akkor mondják fel, a mikor tetszik s nem lenne erre elég — egy korona évenként? De hogy épp ezek azon terhek, melyekről beszélünk s melyek az árúskok nyomorának előidézői. Kevés vagy semmi haszonnal, nagy terhekkel legyenek ezen emberek azon, hogy a kincstár nagy nyereséghez jusson.

Ha azonban mégis nagy a nyereség, ez a fent vázolt alapon történik s ha az árúskok helyzetén segítenének, ezzel egyszerűs mind a dohányjövődék is nyerne.

Vegyes hírek.

Oknőküli támadások. Egy fővárosi lap hosszabb cikkben foglalkozik egy nálunk már rég bevezetett gyufagyárral. A cég neve: *Pojatzki Fl. és Tsa* s gyártmányai nagy kelen-dőségnek és jó hírnévnek örvendenek.

Ha ezen cikk tárgyilagossában foglalkozott volna e gyár ügyével, mi talán leközlöttük volna, mert elvártuk volna, hogy legalább is azzal a tapasztalattal lettünk gazdagabbak, hogy miképpen készítenek jó gyufát.

Ebben a cikkben azonban más nincs, mint hogy a gyufaskatulya piros-fehér-zöld s hogy dr. Mérő János arczképével van ellátva magyar diszruhában. Kíváncsiak volnánk, mit szólna az illető lap, ha a gyufaskatulya fekete-sárga s azon Lueger arczképe lett volna. Elvártuk volna, hogy cikkíró magát a gyufát

száda volna, ha rossz. Ezt azoiban nem teszi, mert nem teheti s ez az igazságszeretet mindenekelőtt becsessé teszi czikkét.

Magunk is sajnáljuk, hogy a Pojatzai és társa czég osztrák, de csak azért, mert nem magyar, ebben az eseben ugyanis egy kifogástalan gyufagyárunk lenne.

De hisz a mi nincs, az még lehet s ezzel a vigasszal honi gyufagyárosaink nem hiszem, hogy meglegednének. Mi abban találjuk a honi ipar föllendítésének előmozdítását, ha magyar ipartermékeinket annyira tökéletesbítjük, hogy ezek a külföldieket teljesen fölöslegessé teszik.

Toepke Alfréd beiktatása. Az Osztrák-Magyar Bank budapesti igazgatósága e napokban iktatta be hivatalába Toepke Alfréd volt pénzügyi államtitkár, az új alkormányzót. Az ülést, a melyen az igazgatóság tagjai teljes számmal vettek részt, Horváth Elemér helyettes alkormányzó nyitotta meg és me'leg szavakkal emlékezett meg az elhunyt igazgatósági elnökről, Madarasy Pálról. Ezután az igazgatóság a helyettes alkormányzó vezetésével testületileg hívta meg az új alkormányzót és felkérte őt az elnöki szék elfoglalására. Toepke Alfréd megköszönte a szíves fogadtatást és kérte az igazgatóságot, hogy a ráhárított feladatok teljesítésében nyújtson neki segédkezet. A bank tisztviselői kara nevében Elischer Viktor központi főfelügyelő és dr. Flitner, Frigyes a budapesti intézet feje tisztelettel az új alkormányzónál.

Vasárnapi munkaszünet. A mint halljuk, a dohányárusok között mégis találkoztak egy rész, a kik vasárnap délután üzletüket zárva tartják. Ugy hisszük, ez a példa ragadós lesz a dohányárusok másik nagyobb részére, a kik eddig nyitva tartották, szintén be fogják zárni üzletüket. Ebben az esetben ugysem lehet szó konkurrenzia-kérdésről, miután, főleg a nyári hónapokban, a vasárnap délután ugyanis a legrosszabb üzleti nap. Így tehát a fűtutak levő árusok most néhány hétre kötelezővé teszik magukra nézve a vasárnapi munkaszünetet.

Nikotinmentes szivarok. Hónapokkal ezelőtt jelentettük, miszerint az állam a lapok által nikotinmentes szivaroknak nevezett árut bocsát forgalomba. A lapok itt ismét tévesen értesültek, mint gyakran megtörténik, mikor szivarokról van szó. Nikotinmentes szivar nincs s ha be akarnak vezetni, azt ugyan senki sem venné, miután a nikotin az, a mi a szivart élvezhetővé teszi. Arról van tehát szó, hogy egy szivarnemet hozzanak forgalomba, melynek nikotintartalma kevés, úgy hogy beteg, ideges emberek is dohányozhassanak, de félünk, hogy azt ugyan senki sem fogja elszinni, mert senki sem szivaroz azért, hogy füstöljön, hanem hogy a dohány édes illatát élvezze.

Az okmánybélyegek kicserélése. Lukács László pénzügyminiszter utasította a bélyegraktárokat, hogy mivel július elsején az összes okmánybélyegeket felcserélik, csak a legszükségesebbet rendeljék, nehogy tulságos sokat kelljen a kicserélés következtében megsemmisíteni.

Bankkimutatások. Az Osztrák-Magyar Bank teszi közzé május 23-ikáról szóló heti kimutatását, mely szerint a váltótárcza 14 millió 412.000 koronával, a lombardelőlegek pedig 2,384.000 koronával apadtak, miután a kölcsönüzletnek e nagymérvű hanyatlása mellett a giroletékek is növekedtek, a bankjegyforgalom 28,128.000 koronával csökkent; egyidejűleg azonban az érczkészlet is szaporodott 3,218.000 koronával, úgy hogy az adómentes bankjegytartalék 31,376.000 koronával szaporodott. Ennek következtében ez a bankjegytartalék ismét

420,652.000 koronára nőtt fel és így a kontingens megint 206 millió koronával meg van haladva. — A német birodalmi bank május 23-iki kimutatása szerint a váltótárcza 148 millió márkával szaporodott ellenben a lombardelőlegek 53 millió márkával apadtak, a magánletékek pedig 277 millióval szaporodtak. Az érczkészlet 231 millió márkával növekedett, a bankjegyforgalom pedig 343 millió márkával fogyott. E változások következtében a német birodalmi banknál is növekedett az adómentes jegytartalék 574 millió márkával.

Pénzügyi és gazdasági napikérdések Magyarországon. A „Berliner Börsen-Courier” bécsi levelezője beszélgetést folytatott Budapesten egy kiváló személyiséggel, aki Lukács pénzügyminiszter nézeteit teljesen ismeri s a beszélgetés eredményeképp Magyarország pénzügyi és gazdasági viszonyairól a következőket írja lapjának:

Habár a pénzügyminiszter nem mindig és nem minden kérdésben osztja a kormányelnök nézetét, a képviselőházban jelenleg követett modus procedendit illetőleg mégis nézeteltérés nem áll fenn közöttük. Lukács pénzügyminiszter főleg a törvényhozói tevékenység szünetelése miatt emelt panaszt, mely első sorban is az ő reszortját érinti s elpanaszolta, hogy ez a stagnáció amellet, hogy a magyar iparra és mezőgazdaságra van káros hatással, még a kormány kezét is megkötö, úgy hogy megbízásokat nem adhat és mindenféle akcióban akadályozva van. A pénzügyminiszter nézete szerint a függelenségi párt kezdeményezésének káros voltát bizonyára majd be'átja a legközelebbi napokban, amikor a nagy új beruházási törvényjavaslatot fogja a képviselőházhoz benyújtani. Ezen javaslatban a Galicziába irányuló új nagy fővonalról, továbbá az ugynevezett széleky vasutak kiépítéséről, valamint Komáromnál a Dunán át építendő és nagy költségeket igénylő vasuti hid építéséről lesz szó, melynek főcélja lesz, hogy a Duna két partján levő vonalat, az ugynevezett marceggi és brucki vonalat összekesse. A beruházási czélokra fordítandó összegnek legnagyobb része a vasiparnak és a waggonkőszövő társaságoknak fog előnyére szolgálni. E mellett mindazonáltal a javaslat az építőtársaságokról s a légláipar-ársulatokról is gondoskodik, amennyiben nagy, többnyire jótékony czúra szolgáló építkezéseket terveznek. A beruházások háromévi évi időszakot ölelnek föl és így nem áll be annak szüksége, hogy az egész 240 millió korona összeget már ez évben szerezzék be hitel-művelet útján. A kamatláb-kérdést illetőleg a miniszter még nem határozott. Ebbeli elhatározását a kamatláb-viszonyok alakulásától teszi függővé; általában azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az új kölcsön típusa 3 és fél százalékos legyen. Az adók az ex-lex állapot daczára rendesen befolyznak. Épp úgy az állam különféle regáliai is kedvező eredményeket tüntetnek föl.

A dohányosok hazája. Ma már jóformán mindenütt füstölnek, az egész föld hátán a nikotin a legnépszerűbb mérég, de sehol annyit, oly állandóan és szenvedelmesen nem dohányoznak, mint Spanyolországban. Tizenkét esztendő korától kezdve a spanyol ember cigarettával a szájában járja az élet útját és talán az utolsó lehellete is egy — utolsó szízpantás. A templom ajtajában még kiveszi a szájából a cigarettát, de ez aztán csakugyan az egyetlen hely, a hol nem füstöl. Különbön szívja a cigarettát reggel, dében, estve, evés előtt és evés közben, a vasuton, a vendéglőben, a szalonban. Színház is csak kevés akad, v melyekben nem szabad dohányozni. Minden

iroda tele van füsttel, a boltokban a segédök versenyt füstölnek a princípálissal és a vevőkkel. A spanyol dáma nem veszi tiszteletlenség-ne't, ha a kereskedő, mialatt kiszolgálja, az arczába fuja a füstöt. Madridban menten kiütne a forradalom, ha a közuti kocsikban eltiltanák a dohányzást. Látni lehet papot, a mint misézni megy és a templom ajtajában dobja el a szivart, miután még egy nagyot szippantott belőle. A koldus cigarettával a szájába alamizsnáért, a vasuti kalauz ki nem veszi a szájából a szivart, mialatt a jegyet átlukasztja. Uri asszonyok utcán és nyilvános helyen nem dohányoznak, de már az alsóbb néposztály hölgyei, asszonyok, lányok vidáman eregetik a kék füstkarikákat. De nincs is köhögösebb nemzet a spanyolnál. A tuberkulózis rettenetesen pusztít Hispániában és ha ennek a szertelen dohányzás nem is a közvetlen oka, de bizonyos, hogy része van benne.

Életunt pénzügyőr. Holczer Lajos, győri születésű 19 éves pénzügyőr, április 27-én az összekelőt vasuti hid budai oldalán szolgálati fegyverével szívenlőtte magát. Holttestét boncoló-intézetbe vitték. Tettének oka szerelmi bánat.

Drága levélbélyeg-gyűjtemények. A világ legdrágább levélbélyeg-gyűjteménye, mint maga egy amerikai lap konstatálja, nem Amerikában, hanem Európában van. A legértékesebb egyike a Ferrari-féle Párisban, melyet jelenlegi tulajdonosa 3000 font sterlingen vásárolt. Ferrari márkai gyűjteményt időközben 25.000 darabra egészítette ki és több mint husz embert foglalkoztat, akik bélyegeit rendezik és jegyzékbe foglalják. Ez alkalmazottak 2000—5000 frank fizetést kapnak. A gyűjtemény értékét, amikor Ferrari meghalt, hét millió frankra becsülték. A második legnagyobb gyűjtemény III. Sándor császár tulajdona volt. A császár halálakor a gyűjtemény 190.000 darabból állott. Harmadik a sorban nagyságra Edvárd király gyűjteménye, mely 1890-ben 170.000 bélyeget foglalt magában. Nagyon értékes gyűjteményei vannak még az edinburghi hercegnek, gróf Shaftsbury-nak, báró Rotschild Arthurnak és más személyeknek Anglia és Franciaországban. Az Egyesült-Államokban több bélyeggyűjtemény van, melyek értéke a millió dollárt meghaladja. Az első levélbélyeg-kiállítás 1870-ben tartották Drezdában, azóta Bécsben, Londonban és Párisban is volt levélbélyeg-kiállítás, egyes postaigazgatóságok pedig állandó levélbélyeg kiállításokat tartanak fenn. A legtöbb levélbélyeg-kereskedés San-Franciscóban van, hol 50 levélbélyeg-kereskedésben 50 millió dollár értékű levélbélyegeket halmoztak föl. Egyes régi bélyegek ezreket érnek. Legdrágább a 2 pences sötétkék Maurisius bélyeg, melyből egy példányt 24.000 koronáért árúsítanak.

Az osztrák postaigazgatóság helyes újítást léptetett életbe, amely abból áll, hogy 3, 5, 6, 10, 20 és 25 filléres postai értékjegyeket díjmentesen ráprésel olyan levélborítékokra, levelezőlapokra és czimszalagokra, amelyek czégnymással vannak ellátva. A legkisebb mennyiség fejenként 100 darab elrontott vagy használhatatlanná vált borítékokért ugyancsak díjmentesen másokra préselnek értékjegyet.

Utazás a Tátrába. A kassa-oderbergi vasut a következő jelentést teszi közzé: A Magas-Tátrába ránduló közönség kényelmére — a pünkösdi ünnepek alkalmából az idén is, úgy mint az előző években — a csatorbói fogaskerekű vasuton június 1-én az összes menetrendszerinti vonatok, június 2-án pedig csak a 900., 901., 902. és 903. számú vonatok fognak közlekedni. A poprád-felka—tátra-lomniczi vonalon június 1-én a 802—803. és a 806—807. számú vonatok fognak indítani.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT: Trafikanten-Elend. — Vermischtes.

Trafikanten-Elend.

Nichts ist bezeichnender für das Elend, welches unter den Trafikanten herrscht, als die Thatsache, wonach man allenhalben bestrebt ist den Nebenartikeln grössere Bedeutung zuzumessen, als dies jemals der Fall war. Die Auslagen und Schaufenster der Trafiken wimmeln denn auch von Ansichtskarten, Zeitungen und Druckschriften, weil diese Presserzeugnisse dormalen einen ziemlichen Absatz finden und den Verlust einigermaßen einbringen, den der geringere erzielte Konsum aufweist. Wir sind natürlich im Allgemeinen stets dafür, wenn die Tabakverschleisser ihr Auskommen bei dem Geschäfte finden, sei es durch den Verkauf der Tabakprodukte, oder durch die damit verbundenen Nebenartikel. Gleichwohl erblicken wir in dem Bestreben, den Nebenartikeln eine allzugrosse Aufmerksamkeit zu widmen, eine Gefahr für den Verschleiss überhaupt, weil dies, wie gesagt, ein Zeichen dessen ist, dass Diejenigen, welche sich mit dem Verschleisse von Zigarren und Tabak befassen, von ihrem Geschäfte nicht zu existiren vermögen, aus welchem Grunde im Laufe der Zeit dieser Hauptverschleissartikel herabzusinken droht.

In der That deckt das Erträgniss aus dem Verkaufe der Tabakprodukte in den meisten Trafiken nicht mehr als die Kosten, welche in Lokalmiethen, Pacht, Bedienungsgelöhner, Steuer, Beleuchtung etc. bestehen. Eine Trafik, welche in einer halbwegs frequenten Strasse gelegen ist, erfordert zumindest eine Spesenlast von 2500—3000 Kronen jährlich. Für diesen Betrag muss man aber bekanntlich zumindest um 30.000 Kronen Waare absetzen. Im Verhältniss ist das Ergebnis überall das gleiche, zumal der Verschleisser mit einem grösseren Konsum auch eine grössere Spesenlast zu tragen hat.

Umsonst wird daher bei Ertheilung der Trafiklizenzen oder bei Umschreibungen der grössere oder kleinere Kaufmann in Betracht gezogen. Wie man sieht, spielt derselbe im Grunde genommen gar keine Rolle. Unter Umständen kann sogar eine Trafik mit einem Konsum von 10.000 Kronen mehr Gewinnst erzielen, als eine mit 30.000 Kronen. Hier fällt jede Berechnung falsch aus und der Beamte, der eine Trafiklizenz ertheilt, kann höchstens die grösseren oder kleineren Ausgaben, welche die betreffende Trafik zu leisten hat, ins Kalkül ziehen. Thut er dies, so muss er sich natürlich auf wahrheitsgetreue Angaben seitens des Einreichers verlassen. Da dies aber nicht in allen Fällen geschieht, gelangt der Einreicher, beziehungsweise derjenige, welcher die Lizenz ertheilt, nur selbst zu Schaden.

Wir haben fast täglich Gelegenheit zu sehen, wie Leute, wenn sie um eine Lizenz einschreiten wollen, sich so gerne einer Selbsttäuschung hingeben. Ein grosser Theil dieser Leute, welche eine Trafik zu errichten oder zu übernehmen wünschen, wendet sich mit Recht an uns um Rathschläge, nachdem wir uns, kraft einer dreissigjährigen Thätigkeit auf diesem Gebiete, für kompetent halten müssen, in derlei Fragen eine erschöpfende und richtige Meinungsabgabe liefern zu können. Und da sehen wir, dass es uns in den meisten Fällen gelingt, mittelst einer klaren, deutlichen Berechnung solche Bewerber um Lizenzen, wo keine Aussicht auf einen geschäftlichen Erfolg ist, von ihrem Vorhaben abzubringen. Dagegen rathen wir solchen Bewerbern um Lizenzen durchaus nicht ab einzureichen, wo sich die Möglichkeit bietet, mit Hinzurechnung des Erträgnisses aus den Nebenartikeln, einen entsprechenden Gewinnst zu erzielen. Mit Genugthuung müssen wir hervorheben, dass kein Einziger, welcher bisher unseren Rath diesbezüglich eingeholt hat, denselben zu bereuen hat.

Wenn wir also selber genöthigt sind bei Berechnung des Nutzens, den eine Trafik eventuell abwerfen könnte, das Erträgniss aus den Nebenartikeln miteinzubeziehen, so thun wir das nur, angesichts der gleichen Verhältnisse, die leider bei allen Verschleissern in dieser Beziehung herrschen. Es ist ebenso traurig als wahr, dass die kön. ung. Tabakregie sowohl die Gross- als Kleintrafikanten umsonst für sich arbeiten lässt. Denn, dass der Grosstrafikant in der Provinz, um existiren zu können, mit Zucker und Kaffee handeln soll, dass der Kleintrafikant seinen eigentlichen Nutzen aus den Nebenartikeln, die er führt, bestreitet, das kann man doch keine Bezahlung nennen. Sei es welche Art immer, auf welche der Verschleiss eines Konsumartikels im Betrage von Hundert Millionen Kronen bewirkt wird, werden könnte, immer wären die Verschleisskosten, als da sind: Lokalmiethen, Personal, Zufahren, Frachten und dgl. dieselben. Zieht man diesen Umstand in Betracht, so bestreiten diese Kosten eigentlich die Gross- und Kleintrafikanten, und das aus dem Grunde, damit sie Gelegenheit haben ihre Nebenartikel flotter abzusetzen. Umkehren lässt sich die Sache nicht. Man kann durchaus nicht sagen, dass die Nebenartikel die Kosten tragen sollen, denn sowohl Gross- wie Kleinverschleisser haben ja am Ende Pflichten zu erfüllen, unterstehen einer gewissen Subordination und sollen in erster Reihe Verschleisser sein.

Und das ist es eben, wovon wir sprechen wollen und wüber wir schon so manches warnende Wort hier niedergeschrieben haben. Man kann eine Arbeitsleistung von Niemandem umsonst verlangen. Jeder muss und soll für seine Mühe und Arbeit bezahlt werden. Wie der Lohn, so die Arbeit, kann man füglich behaupten, wenn diese eigentlich nicht pünktlich verrichtet werden müsste. Aber schliesslich wünscht man doch nicht, dass gerade jener Stand, der eine sehr mühselige Arbeit zu verrichten hat, sich einfach damit begnüge, zu vegetiren. Am Ende muss ja doch daran gedacht werden Etwas für die vielen Tausende zu thun, welche unter schwerer Arbeit die Heller zu Kronen und diese wieder zu Millionen machen. Wir glauben es ja recht gerne, dass sich Tausende um Trafiklizenzen bewerben, aber was beweist das? Soll das vielleicht ein Zeichen dessen sein, dass die Trafik ein sicheres, bescheidenes Erträgniss liefert? Nein, nur keine Täuschung; die Tabak-Kleinverschleisser in der Hauptstadt leben sammt und sonders von dem, was ihnen die Nebenartikel abwerfen. Ist irgend ein Lokal geeignet zum fotten Vertriebe dieser Nebenartikel, dann heisst man sie eine „gute Trafik“, ist dies nicht der Fall, dann ist sie „schlecht“. Wie dem Übel abzuwehren wäre? O das könnte spielend leicht bewerkstelligt werden, man brauchte nicht einmal die Verkaufsprovision zu erhöhen, sondern man müsste nur jene unsinnigen, durch nichts gerechtfertigten Lasten, welche man den Verschleissern im Laufe der Jahre auferlegt hat, beseitigen und vollständig entfernen. Sprechen wir von den Lasten, welche den Grosstrafikanten auferlegt sind, so ist es in erster Reihe die leidige Kistenfrage, die viel, sehr viel Unheil geschaffen, die jedoch in kurzer Zeit wahrscheinlich einer günstigen Lösung zugeführt werden wird. Ausserdem ist es aber zum Beispiel die Steuerfrage, die für die Verschleisser eines steuerbaren Artikels geradezu absurd genannt werden muss. Der Verschleisser eines Artikels, welcher letzterer zu den indirekten Steuerabgaben zählt, demnach also ein Steuereinnahmer, bezahlt denselben Prozentsatz an Einkommensteuer, wie der Fabrikant, der Grosshändler, der Grossindustrielle. Der Verschleisser, der einen Prozentsatz von $\frac{7}{10}$, $\frac{8}{10}$

oder 1% Provision erhält, bezahlt von seinem Reinerträgnisse 10% und da man seinen Angaben fast niemals Glauben schenkt, in Bezug der Abrechnung der Kosten, beträgt dessen Steuer nebst Kommuna- und anderen Zuschlägen 20% seines „Einkommens“, das er, wie wir nachgewiesen, nur den Nebenartikeln zu danken hat. Ganz so verhält es sich auch bei den Tabak Kleinverschleissern. Man gibt ihm eine Verkaufsprovision von circa 7% und nimmt ihm wieder in der Form einer „Pachtzahlung 1% — beziehungsweise 2% auch 3% weg. Ausserdem unterliegt es der Besteuerung der III. Erwerbsteuerklasse und hat daher ebenfalls 10% von seinem „Reinerträgnisse“ zu entrichten. Wir fragen: „Wie kommt der Verschleisser eines ärarischen Artikels, der „Inkassant“ einer Steuer dazu, solche Abgaben zu leisten? Warum muss der Verschleisser einen „Pacht“ bezahlen? Um das Ärar als Eigenthümer der Trafik anzuerkennen? Lächerlich, man kündigt ja die Lizenz ohnehin, wenn man will und dann — genügt hiezu nicht auch ein Kronenstück pro Jahr? Aber das sind ja eben die Lasten, von denen wir sprechen und die des Trafikanten Elend heraufbeschwören. Geringer, oder kein Verdienst, Abgaben in Menge und das sollten dann jene Menschen sein, die zu dem Erlühen und Gedeihen des Tabakmonopols beitragen!

Wenn dies immerhin dennoch geschieht, dann verkenne man aber durchaus den Standpunkt nicht, von welchem, wie wir geschildert, die Verschleisser ausgehen. Ob es gut, ob es zweckmässig ist diese Zustände fortbestehen zu lassen, möchten wir bezweifeln. Wir können nur wiederholen, dass all das, was man zum Wohle des Verschleisserstandes thun würde, gleichzeitig auch dem Wohle des Tabakmonopols zu Gute käme.

Vermischtes.

Grundlose Angriffe. Ein hiesiges Blatt besass sich in einem längeren Artikel mit der hier in Ungarn seit vielen Jahren vortrefflich eingeführten Zündwaarenfabrik *Fl. Pojatzki & Comp.*, deren Erzeugnisse sich eines ausgezeichneten Rufes erfreuen.

Wäre der Artikel sachlicher gehalten, wir hätten ihn des Spasses halber hier abgedruckt, denn zumindest hätte er den Effekt gehabt, dass man darüber aufgeklärt wird, wie ein gutes Zündholz eigentlich beschaffen sein muss. Indess weiss der Artikelschreiber nichts anderes mitzuthellen, als dass die Zündholzschachteln roth-weiss-grüne Farbe tragen und dass sie mit dem Bilde Johann Méro's, der im Nationalkostüm gekleidet ist, geschmückt sind. Wir sind neugierig, was das betreffende Blatt dann gesagt hätte, wenn die Schächtelchen schwarz-gelb bedruckt und mit dem Bildnisse Lueger's geschmückt gewesen wären. Allein, wenn wir auch auf die Logik verzichten, welche diesen Artikel innezuwohnen sollte, so hätten wir doch zumindest gewünscht, dass der Artikelschreiber auf das Produkt selber schimpft, wenn es tadelswerth sein sollte. Das thut er aber nicht, denn er kann es nicht und diese seine Gerechtigkeitsliebe macht ihm alle Ehre. Dass die Firma *Fl. Pojatzki & Comp.* eine österreichische Firma ist, bedauern auch wir, aber nur deshalb, weil sie keine ungarische ist, denn in diesem Falle hätten wir hier ein tadelloses einheimisches Fabrikat. Im Uebrigen, was nicht ist, kann werden, mit welchem Troste so manche Zündholzfabrik in Ungarn schwerlich einverstanden sein wird. Wir, für unseren Theil erblicken blos darin eine Förderung des einheimischen Erzeugnisses, wenn man die bestehenden Fabriken nach und nach zwingt, ihre Erzeugnisse derart zu verbessern, dass fremde Erzeugnisse leicht entbehrt werden können.

Alapított 1856.

A Pojatzsi-féle gyújtó a legjobb!

Számos év óta Magyarországon legjobban be van vezetve és mindenütt kapható!

Fl. Pojatzsi & Comp.

es. és kir. szab. gyufagyárak

DEUTSCH-LANDSBERG.

Vidéki megrendelések közvetlenül Deutsch-Landsbergbe intézendők.

A világ egyedüli gyufagyára, amely az 1900. évi párisi világiállításon két első díjjal lett kitüntetve, u. m. : XIV. csoport (Vegyipar.) „Grand Prix“ (legmagasabb kitüntetés). XVII. csoport (Kivitel.) Arany érem.

Főraktár kizárólag Budapest részére:

DARVAS S. és TÁRSA, V., Hold-utca 9. sz.

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagytözs-
dében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

==== Feltűnő ujdonság. ====

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.